

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра клінічної фармакології та клінічної фармації

**ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ
ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ**

дисципліни ОСНОВИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 7.12020102 «Клінічна фармація» (5,0 денне)
(шифр і назва спеціальності)

факультет Медико-фармацевтичний факультет, денне відділення
(назва інституту, факультету, відділення)

2015 – 2016 навчальний рік

Зміни та доповнення до робочої програми з дисципліни «Основи клінічної медицини» спеціальності 7.12020102 «Клінічна фармація» для студентів II-IV курсів денної форми навчання.

Розробники: Андрєєва О.О., доцент кафедри клінічної фармакології та клінічної фармації НФаУ, к.фарм.н.;
Жулай Т.С., асистент кафедри клінічної фармакології та клінічної фармації НФаУ
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Зміни та доповнення до робочої програми розглянуті та затверджені на засіданні кафедри клінічної фармакології та клінічної фармації НФаУ.
Протокол від “28” серпня 2015 року № 1

Зав. кафедри

_____ (підпис)

Зупанець І.А.
(прізвище та ініціали)

Зміни та доповнення до робочої програми схвалено на засіданні профільної методичної комісії з біомедичних дисциплін НФаУ.
Протокол від “31” серпня 2015 року № 1

Голова комісії

_____ (підпис)

Зупанець І.А.
(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни				
		денна форма навчання				
Кількість кредитів – 13,5	Спеціальність: 7.12020102 «Клінічна фармація»	Обов'язкова				
		Рік підготовки				
2-й		3-й	4-й			
Семестр						
IV		V	VI	VII		
Кредити						
4		3	3	0,5	3	
Лекції (год.)						
19		9	9	4	6	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,7 самостійної роботи студента – 2,8		Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Семінарські (год.)			
	—		—	—	—	—
	Практичні (год.)					
	38		36	38	4	39
	Лабораторні (год.)					
	—		—	—	—	—
	Самостійна робота (год.)					
	63		45	43	52	
	Вид контролю:					
	оцінка		оцінка	оцінка	оцінка	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 49,9%

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	пр.	пдз1	сот2
1	2	3	4	5	6
Модуль 1 (2-й курс, IV семестр)					
Змістовий модуль 1. Основи клінічної медицини захворювань внутрішніх органів. Вступ до клініки внутрішніх хвороб. Основи клінічної медицини в кардіології. Основи клінічної медицини в ревматології.					
Тема 1. Вступ до клініки внутрішніх хвороб.	6	—	3	3	—
Тема 2. Основи клінічної медицини в кардіології.	29	4	9	9	7
Тема 3. Основи клінічної медицини в ревматології.	18	2	6	6	4
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	53	6	18	18	11
Змістовий модуль 2. Основи клінічної медицини захворювань внутрішніх органів. Основи клінічної медицини в пульмонології. Основи клінічної медицини в гастроентерології. Основи клінічної медицини в гепатології. Основи клінічної медицини в нефрології.					
Тема 4. Основи клінічної медицини в пульмонології.	19	4	6	6	3
Тема 5. Основи клінічної медицини в гастроентерології.	11	2	3	3	3
Тема 6. Основи клінічної медицини в гепатології.	12	3	3	3	3
Тема 7. Основи клінічної медицини в нефрології.	17	2	6	6	3
Тема 8. Основи клінічної медицини в гематології.	2	2	—	—	—
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	61	13	18	18	12
ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	6	—	2	4	—
Усього годин	120	19	38	40	23

¹ пдз – підготовка до аудиторних занять;

² самостійне опрацювання тем.

1	2	3	4	5	6
Модуль 2 (3-й курс, V семестр)					
Змістовий модуль 3. Основи клінічної медицини захворювань внутрішніх органів. Основи клінічної медицини в гематології. Основи клінічної медицини клініці ендокринних захворювань.					
Тема 8. Основи клінічної медицини в гематології.	12	—	4	4	4
Тема 9. Основи клінічної медицини клініці ендокринних захворювань.	28	3	12	8	5
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	40	3	16	12	9
Змістовий модуль 4. Основи клінічної медицини захворювань внутрішніх органів та в спеціалізованих галузях медицини. Основи клінічної медицини в алергології. Основи клінічної медицини в акушерстві та гінекології.					
Тема 10. Основи клінічної медицини в алергології.	20	2	8	7	3
Тема 11. Основи клінічної медицини в акушерстві та гінекології.	20	2	8	7	3
Тема 12. Основи клінічної медицини в педіатрії.	2	2	—	—	—
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	42	6	16	14	6
ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	8	—	4	4	—
Усього годин	90	9	36	30	15
Модуль 3 (3-й курс, VI семестр)					
Змістовий модуль 5. Основи клінічної медицини в спеціалізованих галузях медицини. Основи клінічної медицини в педіатрії. Основи клінічної медицини в клініці інфекційних хвороб та в клініці дитячих інфекцій.					
Тема 12. Основи клінічної медицини в педіатрії.	19	2	8	6	3
Тема 13. Основи клінічної медицини в клініці інфекційних хвороб та в клініці дитячих інфекцій.	23	2	10	8	3
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	42	4	18	14	6
Змістовий модуль 6. Основи клінічної медицини в спеціалізованих галузях медицини. Основи клінічної медицини в дерматовенерології. Основи клінічної медицини в клініці нервових та психічних захворювань.					
Тема 14. Основи клінічної медицини в дерматовенерології.	19	2	8	6	3

1	2	3	4	5	6
Тема 15. Основи клінічної медицини в клініці нервових та психічних захворювань.	20	2	8	6	4
Тема 16. Основи клінічної медицини в клініці ЛОР-захворювань.	1	1	—	—	—
<i>Разом за змістовим модулем 6</i>	40	5	16	12	7
ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	8	—	4	4	—
Усього годин	90	9	38	30	13
Модуль 4 (4-й курс, VII семестр)					
Змістовий модуль 7. Основи клінічної медицини в спеціалізованих галузях медицини. Основи клінічної медицини в клініці ЛОР-захворювань. Основи клінічної медицини в офтальмології.					
Тема 16. Основи клінічної медицини в клініці ЛОР-захворювань.	18	—	8	6	4
Тема 17. Основи клінічної медицини в хірургії.	29	4	12	9	4
<i>Разом за змістовим модулем 7</i>	47	4	20	15	8
Змістовий модуль 8. Основи клінічної медицини в спеціалізованих галузях медицини. Основи клінічної медицини в хірургії. Основи клінічної медицини в анестезіології. Основи клінічної медицини в онкології.					
Тема 18. Основи клінічної медицини в офтальмології.	12	2	4	3	3
Тема 19. Основи клінічної медицини в анестезіології.	19	2	8	6	3
Тема 20. Основи клінічної медицини в онкології.	19	2	8	6	3
<i>Разом за змістовим модулем 8</i>	50	6	20	15	9
ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	8	—	3	5	—
Усього годин	105	10	43	35	17
Усього годин за дисципліну	405	47	155	135	68

3. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Основи медичних знань в кардіології I. Сучасні методи клінічного дослідження серцево-судинної системи.	1
2.	Основи клінічної медицини в кардіології II. Основні синдроми і симптоми в кардіології.	1
3.	Основи клінічної медицини в кардіології III. Етіопатогенез, клінічна картина захворювань ССС. Атеросклероз. ІХС.	1
4.	Основи клінічної медицини в кардіології IV. Етіопатогенез, клінічна картина захворювань ССС. Гіпертонічна хвороба та симптоматичні артеріальні гіпертензії.	1
5.	Основи клінічної медицини в ревматології I. Методи обстеження та діагностики у ревматології. Симптоми і синдроми у ревматології.	1
6.	Основи клінічної медицини в ревматології II. Етіопатогенез, клінічна картина системних захворювань сполучної тканини і дегенеративно-дистрофічних захворювань суглобів. Основні напрямки терапії.	1
7.	Основи клінічної медицини в пульмонології I. Сучасні методи обстеження і діагностики при захворюваннях органів дихання.	1
8.	Основи клінічної медицини в пульмонології II. Основні синдроми і симптоми в пульмонології.	1
9.	Основи клінічної медицини в пульмонології III. Клінічна картина захворювань органів дихання. Гострий та хронічний бронхіт, пневмонія.	1
10.	Основи клінічної медицини в пульмонології IV. Клінічна картина захворювань органів дихання. Бронхіальна астма, ХОЗЛ.	1
11.	Основи клінічної медицини в гастроентерології I. Сучасні методи обстеження і діагностики захворювань ШКТ. Основні синдроми і симптоми в гастроентерології.	1
12.	Основи клінічної медицини в гастроентерології II. Етіопатогенез, клінічна картина захворювань органів ШКТ. Хронічні гастрити. Методи діагностики гелікобактерної інфекції.	1
13.	Основи клінічної медицини в гепатології I. Сучасні методи обстеження і діагностики захворювань гепатобіліарної системи. Основні синдроми і симптоми в гепатології.	1
14.	Основи клінічної медицини в гепатології II. Етіопатогенез, клінічна картина захворювань органів гепатобіліарної системи. Хронічні гепатити.	1
15.	Основи клінічної медицини в гепатології III. Етіопатогенез, клінічна картина захворювань органів гепатобіліарної системи. Цироз печінки.	1
16.	Основи клінічної медицини в нефрології I. Сучасні методи обстеження і діагностики захворювань нирок і сечовивідних шляхів.	1
17.	Основи клінічної медицини в нефрології II. Основні синдроми і симптоми в нефрології.	1
18.	Основи клінічної медицини у гематології I. Симптоми та синдроми гематологічних захворювань.	1
19.	Основи клінічної медицини в гематології II. Етіологія, патогенез та клінічна картина основних гематологічних захворювань (залізодефіцитна анемія, В ₁₂ - та фолієводефіцитна анемія та ін.).	1

1	2	3
20.	Основи клінічної медицини у ендокринології I. Методи обстеження ендокринологічного хворого. Симптоми та синдроми при ендокринологічних захворюваннях.	1
21.	Основи клінічної медицини у ендокринології II. Етіологія, патогенез та клінічна картина захворювань ендокринної системи: захворювання щитовидної залози.	1
22.	Основи клінічної медицини у ендокринології III. Етіологія, патогенез та клінічна картина захворювань ендокринної системи: цукровий діабет.	1
23.	Основи клінічної медицини у алергології I. Загальні та додаткові методи обстеження хворого з алергозом. Симптоми та синдроми при алергійних захворюваннях.	1
24.	Основи клінічної медицини у алергології II. Етіологія, патогенез, клінічна картина гострих алергозів: кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок, полінози.	1
25.	Основи клінічної медицини в акушерстві. Фізіологічні зміни в організмі жінок під час вагітності. Гестози. Фізіологія пологів.	1
26.	Основи клінічної медицини в гінекології. Загальна семіотика захворювань органів репродуктивної системи. Сучасні методи діагностики.	1
27.	Основи клінічної медицини в педіатрії I. Оцінка фізичного стану дитини – гармонійний та негармонійний. Оцінка психоемоціонального розвитку.	1
28.	Основи клінічної медицини в педіатрії II. Оцінка стану новонародженого за шкалою Апгар. . Етіологія, патогенез, клінічний перебіг та наслідки дістрес-синдрому.	1
29.	Основи клінічної медицини в педіатрії III. Аномалії конституції – діатези. Поняття про пілороспазм та пілоростеноз. Дисбактеріоз.	1
30.	Основи клінічної медицини в педіатрії IV. Природне та штучне годування. Специфічна та неспецифічна імунопрофілактика.	1
31.	Основи клінічної медицини в клініці інфекційних хвороб. Етіологія та клінічна картина гострих вірусних гепатитів.	1
32.	Основи клінічної медицини в клініці дитячих інфекцій I. Етіологія та клінічний перебіг дитячих інфекцій (кір, краснуха, паротит, вітряна віспа, коклюш та паракклюш).	1
33.	Основи клінічної медицини в дерматології. Етіологія та клінічний перебіг псоріазу, екземи, стафіло- та стрептодермій. Оніхомікози. Сучасні методи діагностики.	1
34.	Основи клінічної медицини в венерології. Етіологія та патогенез захворювань, що передаються статевим шляхом: сифіліс первинний та вторинний, гонорея, трихомоніаз, хламідіоз, м'який шанкр, неспецифічні уретрити.	1
35.	Основи клінічної медицини в клініці нервових захворювань. Епілепсія. Етіологія, клінічні прояви великого та малого припадків. Епілептичний статус.	1
36.	Основи клінічної медицини в клініці психічних захворювань. Загальні питання психіатрії. Етіологія і патогенез психічних розладів	1
37.	Основи клінічної медицини в клініці ЛОР-захворювань. Методи обстеження, особливості збору анамнезу та огляд хворого. Хвороби носа та придаткових пазух.	1

1	2	3
38.	Основи клінічної медицини в хірургії I. Хірургія, як розділ медичних знань. Етапи обстеження хірургічних хворих. Особливості обстеження хірургічного хворого. Особливості анамнезу, основні скарги та симптоми хірургічних захворювань. Види хірургічних втручань. Поняття асептики та антисептики.	1
39.	Основи клінічної медицини в хірургії II. Хірургічна інфекція. Поняття інфекції в хірургії. Основні збудники гнійної хірургічної інфекції. Етіологія, клінічна картина фурункула. Етіологія, клінічна картина карбункула. Етіологія абсцесу, флегмони.	1
40.	Основи клінічної медицини в хірургії III. Гострі хірургічні захворювання. Поняття «гострий живіт». Гострий апендицит, клінічна картина та характерні симптоми. Симптоми защимлених гриж.	1
41.	Основи клінічної медицини в хірургії IV. Гострі хірургічні захворювання. Симптоми перфорації виразки шлунка та дванадцятипалої кишки. Симптоми виразкової шлунково-кишкової кровотечі. Етіопатогенез та клінічна картина перитоніту.	1
42.	Основи клінічної медицини в офтальмології I. Методи дослідження функції ока: дослідження гостроти зору, периметрія, дослідження рефракції ока, тонометрія, тонографія, біомікроскопія, офтальмоскопія, рентгенодіагностика, комп'ютерна томографія, ультразвукове дослідження.	1
43.	Основи клінічної медицини в офтальмології II. Хвороби кон'юнктиви: екзогенні та ендогенні кон'юнктивіти. Гострий бактеріальний кон'юнктивіт. Гострий герпетичний кон'юнктивіт. Інфекційно-алергічний, туберкульозно-алергічний, фолікулярний, весняний кон'юнктивіт. Вірусні кон'юнктивіти. Клінічна картина.	1
44.	Основи клінічної медицини в онкології I. Основні клінічні симптоми та синдроми в онкології. Сучасні методи діагностики. Поняття «передраки» і «паранеопластичений синдром».	1
45.	Основи клінічної медицини в онкології II. Класифікація пухлин по TNM. Клінічні групи пацієнтів. Основні принципи лікарської терапії.	1
46.	Основи клінічної медицини в анестезіології I. Знеболювання. Види наркозу. Теорії наркозу у світлі сучасної фізіології.	1
47.	Основи клінічної медицини в анестезіології II. Основні речовини для інгаляційного наркозу. Види та способи інгаляційного наркозу. Анестезіологічна апаратура й інструментарій. Підготовка хворого до наркозу. Інтубаційний метод наркозу, показання та протипоказання.	1
Разом		47

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ — не передбачено.

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Вступ до клінічної медицини. Правила та техніка загального огляду хворого. Сучасні лабораторні та інструментальні методи обстеження. Медична документація. Методологія діагнозу. Етика та деонтологія в медицині	3

1	2	3
2.	Основи клінічної медицини в кардіології 1. Загальні та додаткові методи обстеження кардіологічного хворого. Система реєстрації ЕКГ, нормальна ЕКГ. Симптоми та синдроми в кардіології.	3
3.	Основи клінічної медицини в кардіології 2. Етіологія, патогенез, клінічна картина, ускладнення атеросклерозу, ІХС. Загальні та додаткові методи діагностики.	3
4.	Основи клінічної медицини в кардіології 3. Етіопатогенез, клінічний перебіг, ускладнення гіпертонічної хвороби. Загальні та додаткові методи діагностики. Етіопатогенез, клінічний перебіг серцевої недостатності.	3
5.	Основи клінічної медицини в ревматології 1. Методи обстеження у ревматології. Етіологія, патогенез та клінічний перебіг основних запальних та дистрофічно-дегенеративних захворювань суглобів. Етіологія, патогенез та клінічний перебіг основних запальних та дистрофічно-дегенеративних захворювань суглобів.	3
6.	Основи клінічної медицини в ревматології 2. Етіологія, патогенез та клінічний перебіг основних запальних та дистрофічно-дегенеративних захворювань суглобів. Основні напрямки терапії. ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	3
7.	Основи клінічної медицини в пульмонології 1. Методи обстеження пульмонологічного хворого. Симптоми та синдроми при захворюваннях бронхів та легенів. Етіопатогенез, клінічна картина основних захворювань бронхолегеневої системи, гострий та хронічний бронхит, пневмонія. Основні напрямки терапії	3
8.	Основи клінічної медицини в пульмонології 2. Етіопатогенез, клінічна картина основних захворювань бронхолегеневої системи: бронхіальна астма, ХОЗЛ. Основні напрямки терапії.	3
9.	Основи клінічної медицини в гастроентерології. Сучасні методи обстеження і діагностики захворювань ШКТ. Основні синдроми і симптоми в гастроентерології. Етіопатогенез, клінічна картина захворювань органів ШКТ. Основні напрямки терапії.	3
10.	Основи клінічної медицини в гепатології. Сучасні методи обстеження і діагностики захворювань гепатобіліарної системи. Основні синдроми і симптоми в гепатології. Етіопатогенез, клінічна картина захворювань органів гепатобіліарної системи. Основні напрямки терапії.	3
11.	Основи клінічної медицини в нефрології 1. Сучасні методи обстеження і діагностики захворювань нирок і сечовивідних шляхів. Основні синдроми і симптоми в нефрології.	3
12.	Основи клінічної медицини в нефрології 2. Етіопатогенез, клінічна картина захворювань нирок і сечовивідних шляхів. Основні напрямки терапії. ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.	3
13.	ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	2
14.	Основи клінічної медицини в гематології. Загальні та додаткові методи обстеження гематологічного хворого. Симптоми та синдроми при гематологічних захворюваннях. Етіологія та патогенез та клінічна картина основних гематологічних захворювань: анемії (залізодефіцитна, В ₁₂ /фолієводефіцитна).	4

1	2	3
15.	Основи клінічної медицини у клініці ендокринних захворювань I. Загальні та додаткові методи обстеження ендокринного хворого: опитування хворого, огляд, дані фізикального обстеження (перкусія, пальпація, аускультация), вміст цукру крові, навантаженні проби, ультразвукове та рентгенологічне обстеження, вміст тиреоїдних гормонів, біохімічний аналіз сечі та інше. Основні симптоми та синдроми в ендокринології:	4
16.	Основи клінічної медицини у клініці ендокринних захворювань II. Етіологія, патогенез та клінічна картина основних захворювань ендокринних органів (цукровий діабет). Гострі (коми, їх види) та хронічні ускладнення цукрового діабету. Ускладнення терапії інсуліном. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі при гіпо- та гіперглікемічній комах.	4
17.	Основи клінічної медицини у клініці ендокринних захворювань III. Етіологія, патогенез та клінічна картина основних захворювань ендокринних органів (тиреотоксикоз, гіпотиреоз та їх ускладнення). ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.	4
18.	Основи клінічної медицини в алергології Загальні та додаткові методи обстеження хворого з алергозом. Симптоми та синдроми при алергійних захворюваннях.	4
19.	Основи клінічної медицини в алергології II. Етіологія, патогенез, клінічна картина гострих алергозів: кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок, холодова алергія. Лікарська хвороба. Основні напрямки терапії. Надання невідкладної допомоги на догоспітальному етапі. Курація тематичних пацієнтів.	4
20.	Основи клінічної медицини в акушерстві. Фізіологічні зміни в організмі жінок під час вагітності. Гестози. Фізіологія пологів. Ускладнення під час пологів. Післяпологові ускладнення. Лактація.	4
21.	Основи клінічної медицини в гінекології. Загальна семіотика захворювань органів репродуктивної системи. Фізіологія та порушення менструального циклу. Аномалії статевого розвитку. ПМС. Неспецифічні вагініти, грибкові ураження органів уrogenітальної системи. ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.	4
22.	ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.	4
23.	Основи клінічної медицини в педіатрії I. Оцінка стану новонародженого за шкалою Апгар. Етіологія, патогенез, клінічний перебіг та наслідки дістрес-синдрому. Оцінка фізичного стану дитини – гармонійний та негармонійний. Оцінка психоемоційного розвитку. Природне та штучне годування.	4
24.	Основи клінічної медицини в педіатрії II. Основні патологічні синдроми. Аномалії конституції – діатези. Поняття про пілороспазм та пілоростеноз. Дисбактеріоз. Специфічна та неспецифічна імунопрофілактика.	4
25.	Основи клінічної медицини в клініці дитячих інфекцій. Етіологія та клінічний перебіг дитячих інфекцій (вітряна віспа, дифтерія, кір, краснуха, паротит). Кишкові інфекції у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні ознаки, діагностика. Принципи лікування і профілактики.	4
26.	Основи клінічної медицини в клініці інфекційних хвороб. Етіологія та клінічна картина кишкових інфекцій (шигельози, отруєння, що викликані їжею). Особливо небезпечні інфекції. Сучасні методи діагностики. Гострі вірусні гепатити. Основні напрямки терапії.	4

1	2	3
27.	Основи клінічної медицини в клініці інфекційних хвороб. Етіологія та клінічна картина інфекцій органів дихання (грип, парагрип, ріносинцитіальна інфекція, аденовірусна інфекція, гострий стенозуючий ларинготрахеїт, дифтерія, вірусний менінгіт), СНІД. <i>ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ</i>	2
28.	Основи клінічної медицини в дерматології. Основні симптоми та синдроми в дерматовенерології: сучасні методи діагностики. Етіологія та клінічний перебіг акне, псоріазу, екземи, стафіло- та стрептодермій, лішаю, герпетичних уражень.	4
29.	Основи клінічної медицини в венерології. Етіологія та клінічний перебіг захворювань, що передаються статевим шляхом: сифіліс первинний та вторинний, гонорея, трихомоніаз. Сучасні методи діагностики.	4
30.	Основи клінічної медицини в неврології. Клінічний огляд при неврологічних захворюваннях. Форми рухових розладів. Форми порушення свідомості. Симптоми і типи розладів чутливості, координації, ураження черепних нервів. Порушення вищих мозкових функцій: розлади мови, письма та читання, рахунку, зорового та слухового аналізаторів. Афазія. Агнозія (зорова та слухова). Менінгіальний синдром та значення дослідження спинномозкової рідини. Техніка люмбальної пункції. Фізико-хімічні властивості та характеристики цереброспинальної рідини в нормі і при патології. Клінічні прояви менінгіального синдрому.	4
31.	Основи клінічної медицини у психіатрії. Симптоми та синдроми при психіатричних захворюваннях. Епілепсія. Етіологія, клінічні прояви великого та малого припадків. Епілептичний статус. Неврози. Загальна характеристика, етіологія та патогенез, класифікація. Неврастенія: клінічна картина. Істеричний невроз: клінічна картина. Шизофренія: визначення, етіологія, патогенез, клінічна картина, види перебігу. Біполярний афективний розлад (маніакально-депресивний психоз): визначення, етіологія і патогенез, клінічна картина. Психопатії: загальна характеристика, етіологія і патогенез, класифікація, клінічна картина, типи психопатії. <i>ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ</i>	4
32.	ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.	4
33.	Основи клінічної медицини в клініці ЛОР-захворювань I. Хвороби носа та придаткових пазух. Риніти. Етіологія, класифікація. Гострий та хронічний риніт. Основні клінічні форми, клінічна картина. Носові кровотечі: місцеві та загальні причини, симптоми. Невідкладна допомога на до госпітального етапі. Синусити: етіологія, класифікація. Гайморити гострі та хронічні, етіологія, симптоми. Фронтити гострі та хронічні, етіологія, симптоми. Етмоїдити гострі та хронічні, етіологія, симптоми. Сучасні методи діагностики. Місцеві та внутрішньочерепні риногенні ускладнення. Клінічні виявлення.	4
34.	Основи клінічної медицини в отоларінгології II. Хвороби глотки: ангіна. Етіологія, класифікація, симптоми. Симптоми гострого і хронічного фарингіту. Хвороби вуха: отити. Етіологія, класифікація. Отит гострий зовнішній обмежений та розлитий. Грипозний отит. Гострий та хронічний середній отит: етіологія, симптоми. Внутрішньочерепні отогенні ускладнення: отогенні внутрішньочерепні абсцеси, субдуральний абсцес, гнійний отогенний менінгіт. Клінічні виявлення.	4

1	2	3
35.	Основи клінічної медицини в хірургії I. Хірургічна операція. Визначення поняття. Передопераційна підготовка хворого. Види передопераційної підготовки: психологічна, загальносоматична, спеціальна. Абсолютні та відносні показання до операції. Абсолютні та відносні протипоказання до операції. Схема безпосередньої підготовки хворого до операції. Суть та класифікація хірургічних втручань. Основні інтраопераційні ускладнення. Значення післяопераційного періоду, основні ускладнення. Шляхи їх профілактики. Основні принципи асептики та антисептики.	3
36.	Основи клінічної медицини в хірургії II. Хірургічна інфекція. Поняття інфекції в хірургії. Основні збудники гнійної хірургічної інфекції. Етіологія, клінічна картина фурункула та карбункула, абсцесу, флегмони. Причини, класифікація і симптоми бешихи.	3
37.	Основи клінічної медицини в хірургії III. Гострі хірургічні захворювання. Поняття «гострий живіт». Гострий апендицит, клінічна картина та характерні симптоми. Особливості гострого апендициту у дітей та людей похилого віку. Симптоми защимлених гриж та кишкової непрохідності.	3
38.	Основи клінічної медицини в хірургії IV. Гострі хірургічні захворювання. Поняття «гострий живіт». Етіопатогенез та симптоми гострого холециститу. Симптоми перфорації та пенетрації виразки шлунка та дванадцятипалої кишки. Симптоми виразкової шлунково-кишкової кровотечі. Етіопатогенез та клінічна картина перитоніту. ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.	3
39.	Основи клінічної медицини в офтальмології. Хвороби кон'юнктиви: екзогенні та ендогенні кон'юнктивіти. Клінічна картина. Катаракта. Етіологія та патогенез, клініка. Аномалії розвитку кришталика. Визначення, поняття. Глаукома уроджена, первинна і вторинна, гострокутна, закритокутна. Етіологія та клінічна картина. Аномалії сітківки. Хвороби сітківки і зорового нерву: діабетична ретинопатія, відшарування сітківки, атрофія зорового нерву. Причини й клінічна картина.	4
40.	Основи клінічної медицини в анестезіології I. Інгаляційний наркоз. Основні речовини для інгаляційного наркозу. Види та способи інгаляційного наркозу.	4
41.	Основи клінічної медицини в анестезіології II. Венна й артеріальна місцева анестезія. Комбінована анестезія. Спинномозкова анестезія, принципи, стадії перебігу, показання та протипоказання, ускладнення. Принципи перидуральної анестезії.	4
42.	Основи клінічної медицини в онкології I. Основні клінічні симптоми та синдроми в онкології. Сучасні методи діагностики.	4
43.	Основи клінічної медицини в онкології II. Поняття «передраки» і «паранеопластичний синдром». Класифікація пухлин по TNM. ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.	4
44.	ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	3
	Разом	155

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ — не передбачено.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	<i>Підготовка до аудиторних занять модуля 1 – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок</i>	36
	<i>Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять модуля 1:</i>	23, в т.ч.:
2.	Основи клінічної медицини в кардіології. Ускладнення ішемічної хвороби серця: аневризма, гостра серцева недостатність. Принципи фармакотерапії атеросклерозу, ішемічної хвороби серця (стенокардія, інфаркт міокарду), гіпертонічної хвороби, недостатності кровообігу. Критерії ефективності лікарської терапії в кардіології. Надання невідкладної допомоги на догоспітальному етапі.	7
3.	Основи клінічної медицини в ревматології. Поняття про вади серця, як ускладнення ревматизму. Ускладнення захворювань суглобів: недостатність функції суглобів. Основні принципи лікарської терапії ревматологічних захворювань. Біцілінопрофілактика, її види. Критерії ефективності лікарської терапії в ревматології.	4
4.	Основи клінічної медицини в пульмонології. Етіологія та патогенез основних захворювань бронхо-легеневої системи: плеврит, абсцес легені. Клінічна картина. Загальні напрямки терапії. Критерії ефективності лікарської терапії в пульмонології. Надання невідкладної допомоги на догоспітальному етапі.	3
5.	Основи клінічної медицини в гастроентерології. Основні напрямки лікарської терапії захворювань органів травлення. Критерії ефективності лікарської терапії в гастроентерології.	3
6.	Основи клінічної медицини в гепатології. Загальні напрямки терапії органів гепатобіліарної системи. Критерії ефективності лікарської терапії в гепатології.	3
7.	Основи клінічної медицини в нефрології. Етіологія, патогенез та клінічна картина основних захворювань органів сечовивідної системи: цистит, сечокам'яна хвороба. Основні напрямки терапії основних захворювань сечовивідної системи. Невідкладна допомога при сечокам'яній хворобі на догоспітальному етапі. Критерії ефективності лікарської терапії в нефрології.	3
8.	<i>Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модуля 1.</i>	4
9.	<i>Підготовка до аудиторних занять модуля 2 – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок</i>	30
	<i>Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять модуля 2:</i>	15, в т.ч.:
10.	Основи клінічної медицини в гематології. Поняття про гіпопластичну та апластичну анемії. Клінічний перебіг. Основні напрямки терапії анемії. Загальні принципи вибору препаратів для лікування гемобластозів. Критерії ефективності лікарської терапії в гематології.	4

1	2	3
11.	Основи клінічної медицини в ендокринології. Етіологія, патогенез, та клінічна картина захворювань ендокринної системи: захворювання паращитовидних залоз, нецукровий діабет, статеві порушення, порушення зросту, Адісонова хвороба, нейро-ендокринна перебудова в різні періоди життя, ожиріння. Хвороби, що викликані недостатністю та надлишком фтору та йоду. Загальні напрямки терапії захворювань ендокринних органів. Критерії ефективності лікарської терапії в ендокринології.	5
12.	Основи клінічної медицини в алергології. Лікарська хвороба. Основні побічні небажані феномени при прийомі лікарських речовин (перехід захворювання в хронічну форму, усталеність до терапії, суперінфекція, виникнення супутніх захворювань, що ініційовані лікарськими засобами). Основні напрямки терапії в алергології. Критерії ефективності лікарської терапії в алергології.	3
13.	Основи клінічної медицини в акушерстві та гінекології. Ендоетріоз. Доброякісні та злоякісні пухлини. Безплідність. Клімакс. Основні напрямки терапії в акушерстві та гінекології.	3
14.	<i>Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модуля 2.</i>	4
15.	<i>Підготовка до аудиторних занять модуля 3 – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок</i>	30
	<i>Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять модуля 3:</i>	13, в т.ч.:
16.	Основи клінічної медицини в педіатрії. Специфічна та неспецифічна імунопрофілактика.	3
17.	Основи клінічної медицини в клініці інфекційних хвороб. Гострі вірусні гепатити. Основні напрямки терапії. Етіологія, патогенез та клінічний перебіг туберкульозу. Профілактика. Основні напрямки терапії. Певець, активна профілактика. Симптоми та синдроми пріонних інфекцій, пташиного та свинячого грипу. СНІД. Сучасні методи діагностики. Направки профілактики. Загальні напрямки терапії. Вакцинація.	3
18.	Основи клінічної медицини в дерматовенерології. Онїхомікози. Загальні принципи терапії в дерматології та венерології	3
19.	Основи клінічної медицини в неврології. Травми нервової системи. Пошкодження мозку при закритій і відкритій травмі черепа. Струс головного мозку. Забій, стиснення головного мозку. Ускладнення травм черепа. Травми спинного мозку. Травми периферичних нервів. Розсіяний склероз. Етіологія, патогенез, симптоматика захворювання. Остеохондроз хребта. Етіопатогенез, клінічні прояви.	2
20.	Основи клінічної медицини в психіатрії. Токсикоманії (наркоманії). Визначення, загальна характеристика, клінічна картина. Особові зміни. Хронічна інтоксикація при опійних токсикоманіях, гашишеманія, кокаїноманія. Табакокуріння, як вид токсикоманії. Алкоголізм. Визначення. Етіологія та патогенез. Клінічні виявлення, стадії алкоголізму. Алкоголізм у юнацькому віці, алкоголізму жінок. Психічні розлади при судинних захворюваннях головного мозку. Органічні процеси пізнього віку, що викликають слабоумство: хвороба піка, хвороба Паркінсона, хвороба Альцгеймера, старече слабоумство. Етіологія і патогенез, клінічна картина.	2
21.	<i>Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модуля 3.</i>	4

1	2	3
22.	<i>Підготовка до аудиторних занять модуля 4 – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок</i>	35
	<i>Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять модуля 4:</i>	17, в т.ч.:
23.	Основи клінічної медицини в клініці ЛОР-захворювань. Хвороба Мен'єра: визначення, симптоми. Сторонні предмети в зовнішньому слуховому проході. Внутрішньочерепні отогенні ускладнення: отогенні внутрішньочерепні абсцеси, субдуральний абсцес, гнійний отогенний менінгіт. Клінічні виявлення. Симптоми гострого і хронічного ларингіту. Гострий та хронічний стеноз гортані. Причини, стадії перебігу.	4
24.	Основи клінічної медицини в офтальмології. Кератити: бактеріальний, герпетичний, при авітамінозах. Клінічна картина. Аномалії рефракції: короткозорість, далекозорість, астигматизм. Суть поняття, клініка. Хвороби судинної оболонки ока - ірити, іридоцикліти. Визначення, етіологія, клінічна картина. Стрептококові, стафілококові, ревматичні, вірусні увеїти. Аномалії сітківки. Хвороби сітківки і зорового нерву: діабетична ретинопатія, відшарування сітківки, атрофія зорового нерву. Причини й клінічна картина.	4
25.	Основи клінічної медицини в хірургії. Етіологія, клінічна картина фурункула. Етіологія, клінічна картина карбункула. Етіологія абсцесу, флегмони. Причини, класифікація і симптоми бешихи. Етіологія, клінічні форми і симптоми гострого маститу. Етіологія, клінічна картина остеомієліта. Класифікація і симптоми панарицію. Сепсіс. Класифікація. Клінічні форми. Напрямки терапії.	3
26.	Місцева анестезія, поняття. Періоди перебігу місцевого знеболювання. Місцеві анестетики, характеристика. Показання та протипоказання для місцевої анестезії. Види місцевого знеболювання. Анестезія змошуванням, інфільтраційна, провідникова, внутрішньокісткова анестезія.	3
27.	Клінічні групи пацієнтів. Основні принципи лікарської терапії.	3
28.	<i>Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модуля 4.</i>	5
	Разом	203

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ — не передбачено.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне опитування, тестування та самостійна робота							Підсумк. контроль	Сума
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				24-40	60-100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
3-5	9-15	6-10	6-10	3-5	3-5	6-10		

Поточне опитування, тестування та самостійна робота				Підсумк. контроль	Сума	
МОДУЛЬ 2						
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4			24-40	60- 100
T8	T9	T10	T11			
4,5-7,5	13,5-22,5	9-15	9-15			
МОДУЛЬ 3						
Змістовий модуль 5		Змістовий модуль 6			24-40	60- 100
T12	T13	T14	T14			
9-15	9-15	9-15	9-15			
МОДУЛЬ 4						
Змістовий модуль 7		Змістовий модуль 8			24-40	60- 100
T16	T17	T18	T19	T20		
6-10	12-20	6-10	6-10	6-10		

T1, T2 ... T20 – теми змістових модулів.